

– збільшення прибутку за рахунок зростання конкурентоздатності підприємства;
– нарощування об'ємів виробництва і збільшення прибутку за допомогою регулювання цінової політики. Саме ефективність процесу ціноутворення забезпечить збільшення обсягів продажу продукції і зростання прибутковості навіть у час кризи.

– збільшення прибутку підприємства за рахунок проведення грамотної асортиментної політики підприємства. Підприємство повинно вилучити із виробництва ті види продукції, які зовсім не користуються попитом на ринку, або ж навпаки, – розширити виробництво своєї діяльності.

– збільшення прибутку і обсягів продажу за допомогою системи «продакт-менеджмент». Процес розробки товарного продукту – багаторівневе завдання, яке включає в себе проведення маркетингових досліджень, починаючи від аналізу потреб споживачів і закінчуючи вибором цільового сегменту ринку [3].

Таким чином, антикризове управління прибутком підприємства являє собою систематичну, чітку програму дій, методів і способів, здатних ефективно керувати кризовими явищами і процесами, досліджуючи в даному контексті не тільки причини виникнення кризи, а й її наслідки.

Джерела та література

1. Бойчик І. М. Економіка підприємства: підручник. Київ: Кондор, 2016. 378 с.
2. Ковалевська А. В. Антикризове управління підприємством: конспект лекцій з дисципліни. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. 140 с.
3. Увеличение объема продаж во время кризиса, повышение рентабельности бизнеса. URL: <http://www.trn.ua/articles/5358/> (дата звернення: 06.10.2020).

Трапезніков А. – студент

Науковий керівник: к. е. н., доц.
Л. Борисова

Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова
м. Одеса, Україна

Фінансова безпека банківських установ: проблеми та чинники впливу

Ефективне функціонування банківських установ в сучасних умовах трансформації економіки та впровадження інновацій неможливе без організації високого рівня їх фінансової безпеки. До того ж, на останню значною мірою впливають як різні зовнішні, так і внутрішні процеси у вигляді розвитку конкуренції з боку інших банків, впровадження новітніх інформаційних технологій, недостатній розвиток вітчизняної фінансової системи тощо.

Достатній рівень фінансово-економічної безпеки банківських установ можливий лише у випадку правильного і ефективного розпорядження їх фінансовими потоками. При цьому необхідним є також узгодження діяльності та безперервне покращення зв'язків між всіма підрозділами установи [1, 3].

На фінансову та економічну діяльність та безпеку банківських установ у банківській системі на регіональному та національному рівні загалом впливають такі чинники (табл. 1).

Серед проблем, які впливають на стан фінансової стабільності і ризикової діяльності вітчизняних банківських установ, можна виокремити такі два рівня [2, 18]:

I. Внутрішні проблеми:

1. Неєфективна кредитна політика банку:

– зниження конкурентоспроможності;

- підвищення суми обов’язкових кредитів.
- зниження якості кредитного портфеля.
- 2. Некомпетентність персоналу банку:
 - розголошення конфіденційної інформації;
 - послаблення конкурентних позицій.
- 3. Некомпетентність вищого керівництва:
 - приймання неефективних управлінських рішень;
 - низький рівень стратегічного планування.
- II. Зовнішні проблеми:
 1. Недосконалість банківського законодавства:
 - залежність від політичних факторів;
 - зміна умов ліцензування та мінливість нормативно-правових актів;
 - завищенні міжнародні норми.
 2. Високий рівень недовіри до банків:
 - недовіра з боку вкладників та кредиторів;
 - банкрутство банків;
 - погіршення репутації банків.
 3. Низький рівень інвестиційної активності;
 4. Недобросовісна конкуренція.

Таблиця 1

Чинники, що впливають на фінансово-економічну безпеку банківського сектору [1, 45–46]

Різновиди безпеки	Чинники, що впливають на безпеку
Економічна безпека банківського сектору	рівень ліквідності; ступінь впровадження інновацій; збереження активів; забезпечення прибутковості; охорона інформації; кваліфікація співробітників; організаційна система банків
Фінансова безпека банків	наявність економічних нормативів, що регламентують банківську діяльність, їх обґрунтованість й безумовне дотримання; рівень обов’язкового резервування; частка прострочених відсотків і пролонгованих кредитів у їх кредитних портфелях; система розрахунків, яка застосовується; організаційна структура й рівень заробітної плати; некваліфіковане управління керівниками окремих КБ структурою активів і пасивів; надійність, пов’язана з довірою до банківської та грошової систем; методи, що застосовуються в конкурентній боротьбі; присутність в БС іноземного банківського капіталу; рівень банківського нагляду за їх діяльністю з боку ЦБ; локальні і глобальні фінансові кризи
Фінансова безпека банківського сектору національної економіки	внутрішня і зовнішня політична й економічна стабільність; ступінь його залежності від внутрішніх і зовнішніх джерел фінансування; ступінь концентрації активів банків в різних державах чи галузях промисловості; скорочення обсягів міжнародного кредитування, відмова позичальників від платежів; диспропорції в фінансовому стані і розвитку банків; падіння довіри клієнтів; низький рівень якості і ефективності банківського регулювання і нагляду й розвитку системи страхування вкладів; непрозорість банківської звітності, а також неефективне стратегічне прогнозування, дефіцит ресурсів, високі відсоткові ставки, низький рівень ризик-менеджменту, неефективний внутрішній контроль; низький рівень виявлення ранніх ознак кризових ситуацій

Отже, вказані проблеми і складність швидкого їх подолання загрожує фінансово-економічній безпеці банківських установ в Україні та перешкоджає їх стабільному функціонуванню і захисту від внутрішніх та зовнішніх загроз. Вирішення наявних проблем фінансової безпеки банківського сектору потребує комплексного системного підходу як на рівні банківської системи, так і на рівні держави в цілому.

Джерела та література

1. Вовченко Р. С. Фінансова безпека банківського сектору економіки України: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.08. Київ, 2016. 237 с.

2. Тарасенко І. О. Проблеми фінансово-економічної безпеки банківських установ в сучасних умовах: періодичне видання. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія «Економіка і вища освіта»*. 2014. № 6 (81). С. 15–22.

Тютюнник Ю. – к. е. н., доц.;
Овчаренко А. – студентка
Полтавська державна аграрна
академія, м. Полтава, Україна

Обмеження в аналітичних розрахунках за умови від'ємної величини власного капіталу

Власний капітал – це різниця між активами і зобов'язаннями підприємства, або частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань [3]. Як основа для початку та здійснення господарської діяльності підприємств, власний капітал є одним із найважливіших показників, оскільки виконує різноманітні функції [4, 48]:

- довгострокового фінансування (забезпечення безперервності діяльності) – перебуває в розпорядженні підприємства необмежено довго;
- фінансування ризику – власний капітал є гарантією захисту капіталу кредиторів і відшкодування збитків;
- самостійності та влади (участі в управлінні підприємством) – величина власного капіталу визначає рівень фінансової незалежності та впливу власника;
- розподілу доходів, прибутків та активів – частки окремих власників у капіталі є основою під час розподілу фінансового результату і майна у разі ліквідації підприємства.

У фінансово-економічних розрахунках показник власного капіталу широко використовується під час аналітичного оцінювання багатьох характеристик фінансового стану суб'єктів господарювання: майнового стану, фінансової стійкості, ефективності використання капіталу, кредитоспроможності, ділової активності, інвестиційної привабливості, ознак неплатоспроможності та банкрутства.

Відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» до видів власного капіталу (розділ I пасиву балансу «Власний капітал», рядок 1495) відносяться [1]: зареєстрований (пайовий) капітал; капітал у дооцінках; додатковий капітал; резервний капітал; нерозподілений прибуток (непокритий збиток); неоплачений капітал; вилучений капітал. Серед видів власного капіталу є ті, значення яких завжди є від'ємним: непокритий збиток, неоплачений капітал, вилучений капітал. Суми за цими статтями розділу I пасиву балансу (рядки 1420, 1425, 1430) наводяться у дужках і вираховуються при визначенні підсумку власного капіталу (рядок 1495). Цей загальний підсумок також може бути від'ємним, що матиме суттєвий вплив на можливість обчислення важливих показників фінансового стану підприємства. Далі розглянемо ці особливості.

Під час вертикального аналізу структури джерел формування капіталу не проводиться розрахунок частки власного капіталу, якщо його величина є від'ємною. Тоді відношення зобов'язань і забезпечень до валюти балансу буде більше 100 % і свідчитиме про відповідне перевищення (у відсотках або разях) позикового капіталу над загальною величиною пасивів.

В аналізі структури власного капіталу не визначається частка непокритого збитку, неоплаченого капіталу, вилученого капіталу, якщо загальна величина власного капіталу є додатною. Якщо ж ця величина є від'ємною, не визначається частка зареєстрованого (пайового) капіталу, капіталу у дооцінках, додаткового капіталу, резервного капіталу, нерозподіленого прибутку.